

INNKALLING MØTE I PROGRAMUTVALG FOR FORSKERUTDANNING

Onsdag 12.06.24, kl. 14.00-15.30

Sted: Armauer Hansen Hus, møterom 437, 4.etg

Sak 11/24	Godkjenning av innkalling og sakliste
Sak 12/24	Godkjenning av referat fra 17.04.2024
Sak 13/24	Reviderte retningslinjer for midtveisevaluering og midtveiskomite Saksforelegg
Sak 14/24	Treårs versus fireårs finansiering av stipendiatstillinger Saksforelegg
Sak 15/24	Søknad om opprettelse av et nytt ph.d.-emne (Kurs i forskningsetikk for forskere) Saksforelegg
Sak 16/24	Forslag til møtedatoer for PFU høsten 2024 Saksforelegg
Sak 17/24	ORIENTERINGSSAKER <ul style="list-style-type: none">- Visedekanen orienterer fra nasjonalt prodekanmøte i Tromsø 4. juni og nasjonalt dekanmøte i Tromsø 5. og 6. juni.- Visedekanen orienterer om ph.d. kandidatundersøkelsen for 2023- Visedekanen orienterer om arbeidsgruppe for utredning av retningslinjer for monografi.
	Eventuelt

Martha Enger (s.)

Havjin Jacob. (s.)

REFERAT MØTE I PROGRAMUTVALG FOR FORSKERUTDANNING

Onsdag 17.04.24, kl. 14.00-15.30

Sted: Armauer Hansen Hus, møterom 437, 4.etg

Renskrevet med Copilot 27.05/28.05.24 og kvalitetssikret 28.05.24

Til stede: Martha C. Enger (leder), Harald Barsnes, Kristine Bærøe, Stian Knappskog, Anne Berit Guttormsen, Kaia Nepstad, Hege Ommedal og Havjin Jacob.

Meldt fravær: Åshild Johansen, Stephanie Le Hellard.

Sak 05/24	Godkjenning av innkalling og saksliste Visedekanen takket utvalget for rask tilbakemelding på sirkulasjonssaken. Den siste høringen vil bli sendt ut med sakspapirene. Det ble stilt spørsmål om andre universiteters holdning til høringen om forskriften. Visedekanen informerte om at UiO har en lignende kommentar som oss angående språkkravet, og vi er samstemte med UiO og sannsynligvis også UiT. Godkjent.
Sak 06/24	Godkjenning av referat fra 07.02.2024 Referatet fra PFU-møte 07.02.24 ble godkjent med kommentar om at antall timer og antall studiepoeng for Cancer Genomics-kurset må samsvare. Dette må endres.
Sak 07/24	Fremdriftsrapportering 2023 henhold til ph.d.-forskriften skal alle aktive kandidater og deres hovedveiledere ved Universitetet i Bergen (UiB) årlig levere separate, skriftlige fremdriftsrapporter. Det kom inn varierende oversikt fra instituttene om gjennomført pliktarbeid og praksis for oppfølging. Instituttene ble spurt om antall kandidater og antall timer for pliktarbeid. I flg dagens praksis skal pliktarbeidet omfatte maksimalt 10% administrative oppgaver.

	<p>Det har vært avholdt dialogmøter med instituttene. Enkelte kandidater mangler språkkompetanse og for noen fagområder er det enklere å benytte kandidatene i undervisning, mens det for andre kan være vanskeligere.</p> <p>Det har tidligere blitt diskutert med instituttene, men dette har ikke fungert optimalt. Det er uklart hva som vil skje videre hvis loven om pliktarbeid endres.</p> <p>Innhold og omfang av pliktarbeid bør tas opp allerede i onboardingssamtalen.</p> <p>Helse Vest-kandidatene, hvorav ca. 50% er cand.med.-kandidater, har i alumnusundersøkelsen uttrykt ønske om undervisning. I dialogmøtene fremkommer det at det satses på disse kandidatene. Det er viktig å vite hva de gjør når de returnerer til klinisk arbeid. Det er positivt at det gjøres en kartlegging ved sykehuset om i hvilken grad de driver med forskning. Det anbefales å lyse ut ph.d.-stillinger finansiert av Helse Vest for fire år, slik at kandidatene får pliktarbeid. Det ble påpekt at for Helse Vest stipendiatstillinger må visedekanen handle gjennom dekanen til Samarbeidsorganet for at dette skal ha effekt.</p> <p>Oppfølgingssamtaler: K1 og K2 har mange ekstern ansatte kandidater og utfordringer med å gjennomføre oppfølgingssamtaler.</p> <p>Instituttet har delegert oppgaven med oppfølgingssamtaler til forskningsgruppeledere.</p> <p>Det er utviklet en veileder for innholdet for både medarbeidersamtaler og oppfølgingssamtaler.</p> <p>Retningslinjene fra både UH-sektoren og Kunnskapsdepartementet (KD) tilsier at det ikke er veileder som skal gjennomføre medarbeider- eller oppfølgingssamtaler. Ved konflikter kan det være vanskelig å diskutere tema med veileder på grunn av maktbalansen i veiledningsforholdet.</p> <p>Det anbefales å bruke en annen person og enhetsleder kan gjennomføre medarbeidersamtaler.</p> <p>Oppfølgingssamtaler er spesielt viktige for dem som ikke er ansatt ved UiB for å knytte dem til forskningsmiljøet på instituttet.</p> <p>Medarbeidersamtaler er lovpålagt. Disse må ses i sammenheng med karrierefremmende samtaler.</p>
<p>Sak 08/24</p>	<p>Ph.d. utdanningsmelding 2023</p> <p><u>Midtveisvurderinger</u> IBM og IKO: Det rapporteres at det går bra, og de har kontakt med alle kandidater.</p>

	<p>K1: Noen kandidater nøler med å gjennomføre midtveisvurderinger. En tekst er utarbeidet for å redusere presset, og diskusjoner pågår for å finne løsninger.</p> <p><u>Opplæringsdelen</u> Kun CCBio har lagt ut kurs i NorDoc-portalen. Det er et bredt tilbud av kurs tilgjengelig for stipendiater.</p> <p><u>Forskerskoler</u> Det er mange kandidater som ikke føler seg tilknyttet noen forskerskole, noe som krever en ny vurdering av forskerskolenes rolle og struktur.</p> <p>Det diskuteres om det bør opprettes en ekstern komité for å håndtere dette.</p> <p><u>Utdanningsmeldingen</u> er ansett som et strategisk dokument.</p> <p>Det har vært 80 disputaser, noe som er en liten nedgang. Det er 78 nye kandidater.</p> <p>Kandidater trenger omtrent 8 måneder ekstra tid til ferdigstilling av doktorgraden.</p> <p>Klinikerne arbeider med ferdige datasett for artikkelsskriving, mens de som er involvert i basal forskning må tilbringe tid i laboratoriet, noe som krever betydelig opplæring og tilpasning.</p> <p>Det er en oppfølging av nye kandidater i MEDMET, og veiledere får opplæring.</p> <p>Det er bekymring for fremtiden til kursene som tilbys av nasjonale forskerskoler som CCBio og Neuro-Sysmed. Det er en risiko for at kursene kan forsvinne hvis forskerskolene legges ned og finansieringen opphører.</p>
Sak 09/24	<p>Årsmelding Forskerlinjen 2023</p> <p><u>Studentsamtaler</u> Hver student innkalles til en femten minutters samtale. Selv om rapportene ikke fremhever problemer, gir disse samtalene mye informasjon og avdekker eventuelle problemer. Det har vært tilfeller hvor problemer har blitt løst gjennom disse samtalene. Studentene føler seg trygge på oss, og forskerlinjeledelsen følger opp saker videre med instituttledelse.</p> <p><u>Rekruttering av forskerlinjestudenter</u> Det er et ønske om å rekruttere flere forskerlinjestudenter.</p> <p>Minst fire forskerlinjestudenter planlegger å ta en avkortet ph.d.-grad.</p>
Sak 10/24	Søknad om godkjenning av individuelt lesepensum

<p>Vedtak</p>	<p>På møtet den 22.november 2023 behandlet PFU søknaden om godkjenning av individuelt lesepensum, sak 36/23, for en ph.d.-kandidat. Søknaden ble ikke innvilget som en del av kandidatens opplæringsdel.</p> <p>Kandidaten fremlegger nå en revidert søknad for godkjenning av lesepensumet. Programutvalget har gjennomgått det oppdaterte innholdet, som inkluderer en detaljert oversikt over pensumets komponenter, forventet læringsutbytte, formålet og foreslått vurderingsform.</p> <p>Det er bekreftet at alle formelle krav er oppfylt, inkludert institusjonell støtte og en planlagt vurdering. Imidlertid vurderes kursets innhold fortsatt som uegnet for et individuelt lesepensum. Kurset består av to deler: Programmeringsspråket Python og programpakken RDKit. Et av kriteriene for godkjenning er at det ikke finnes tilgjengelige kurs innenfor det aktuelle temaet, men her finnes det flere eksisterende kurs, både i Norge og internasjonalt, som dekker det faglige behovet.</p> <p>Når det gjelder RDKit, kreves det at våre kandidater tilegner seg en rekke forskjellige metoder, kan være både programvarebaserte og/eller laboratoriebaserete, for å kunne gjennomføre sine ph.d.-prosjekter. Utvalget konkluderer med at det foreslåtte pensumet ikke kan godkjennes da innholdet er essensielle tekniske ferdigheter som må beherskes for å kunne fullføre ph.d.-prosjektet likevel.</p> <p><i>Programutvalget godkjenner ikke søknaden om individuelt pensum som en del av kandidatens opplæringsdel med begrunnelsene som fremkom på møtet.</i></p>
	<p>Eventuelt</p> <p>Kommentarer og oppfølging:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inkluder sirkulasjonssaken i disse sakspapirene. - Prøve å finne en vara for stipendiaten. - Kartlegge emneevaluering for forskerskoleevaluering.

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

Sirkulasjonssak – 19.03.2024

Sak 05/24

Høring – Forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger

Hva saken gjelder

Forslag til ny forskrift erstattes forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger og Forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat. Hensikten er en justering, samordning og et forenklet og mer overordnet regelverk i tråd med revidert UH-lov.

Intern høringsfrist er satt til **22. mars 2024**. Fakultetene ble bedt om innspill om endringsforslagene til forskrift.

Seksjonen fokuserte på det som er relevant for stipendiater og kommenterte på to hovedpunkter:

- 1) Språkkunnskap på minst nivå A2 ved ansettelse, dersom den ansatte ikke kan dokumentere ferdigheter i norsk, svensk eller dansk på nivå A2 ved ansettelse, skal den ansatte gjennomføre opplæring tilsvarende minst 15 studiepoeng innen utløpet av åremålsperioden
- 2) I høringsforslaget skal begrepet «pliktarbeid» nå erstattes med «annet karrierefremmende arbeid». Stillingskategorien stipendiat er en rekrutteringsstilling, hvor 3 hele år skal være doktorgradsarbeid og kan i tillegg ansettes i 4 år dersom stillingen inkluderer *annet karrierefremmende arbeid*.

Programutvalget bes om å komme med kommentarer eller innspill til endringer i den nye forskriften samt de innspillene som forskningsseksjonen har kommet med. Kommentarer og innspill sendes til Havjin Jacob på e-post (havjin.jacob@uib.no)

Forslag til vedtak

Programutvalg for forskerutdanning tar høringen til etterretning, med de kommentarene som fremkommer.

Vedlegg

- Internt høringsbrev
- Høringsnotat
- Innspill fra seksjonen vedrørende stipendiater

HAJA/19.03.2024

Fakultetene, Universitetsmuseet og Forsknings- og innovasjonsavdelingen

Referanse

2024/1203-KEL

Dato

06.02.2024

Internt høringsbrev - Forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger

Forslag til ny forskrift erstatter forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger og Forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat. Hensikten er en justering, samordning og et forenklet og mer overordnet regelverk i tråd med revidert UH-lov. Forskriften samler rammene for alle stillingskategorier. Kvalifikasjonskravene er forenklet og revidert. Kompetanseprofilene til de ulike stillingskategoriene er tydeligere, og kvalifikasjonskravene har samme detaljeringsnivå. Stillingskategoriene postdoktor, stipendiat, spesialistkandidat og vitenskapelig assistent er samlet under fellesbetegnelsen rekrutteringsstillinger.

Den forenklete forskriften legger opp til at institusjonene selv skal fastsette kvalifikasjons- og dokumentasjonskrav for kompetansevurdering ved ansettelse, overgang og opprykk og eventuelt krav ut over minstekravene fastsatt i forskriften.

Opprykksordningen videreføres med samme kvalifikasjonskrav som ved ansettelse, og beskrivelsen av opprykksprosessen er forenklet. Skillet mellom professorstigen og dosentstigen er tydeligere, og universitetslektorer skal ikke lenger kunne få opprykk til førsteamanuensis, men det foreslås at det er opp til institusjonene selv om man vil åpne for en overgang mellom de to karrierestigene – professorstigen og dosentstigen. Bistillinger (professor II-stillinger) betegnes i uhl. og den reviderte forskriften som ekstraervert.

Høringsfrist er satt til 19. april 2024. **Intern høringsfrist er satt til 22. mars 2024.** Det bes om innspill fra fakultetene om endringsforslagene i forslaget til forskrift.

I det følgende vil vi gi en oppsummering av de viktigste endringene i forhold til gjeldende forskrifter. Endringene presenteres etter rekkefølgen på kapitteloverskriftene i forslaget til ny forskrift.

Nærmere informasjon om de enkelte kapitlene i forslag til ny forskrift:

Kapittel 1: Virkeområde

Fastsetter fremgangsmåte og kriterier for ansettelse, overgang og opprykk på grunnlag av vitenskapelig eller kunstnerisk kompetanse, ansettelse i rekrutteringsstillinger samt ansettelse i ekstraervert.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Universitetsledelsen
Telefon 55 58 20 00
Telefaks 55 58 96 43
post@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Nygårdsgaten 5
Bergen

Saksbehandler
Kari Elisabeth Lønøy
55583282

Kapittel 2: Kvalifikasjonskrav for undervisnings- og forskningsstillinger

Angir kvalifikasjonskravene som minst kreves for hver av stillingskategoriene. Kravene er opplistet punktvis.

Endringer:

- Utdanningsfaglig kompetanse er beskrevet på en overordnet måte og det åpnes for stor grad av fleksibilitet i hva som skal vektlegges i ansettelse etter institusjonens eget behov. Institusjonene skal fastsette nærmere krav til den utdanningsfaglige kompetansen, og kravene skal tilpasses hver stillingskategori.
- Styrket krav til norsk B2 innen tre år for å bli tilkjent kompetanse og få fast stilling. Ved ansettelse mulig å opparbeide kompetansen, men innen fastsatte frister.
- Museumsfaglig kompetanse kan erstatte utdanningsfaglig kompetanse ved ansettelse ved universitetsmuseer. Institusjonene skal fastsette retningslinjer for hva som er relevant museumsfaglig kompetanse.
- Minimumskravene for ansettelse og opprykk til førsteamanuensis økes: Det kreves forskningserfaring utover eget doktorgradsprosjekt, doktorgrad er ikke nok.
- Tydeligere skille mellom professorstigen og dosentstigen:
 - Professorstigen med krav om doktorgrad og forskningskompetanse
 - Dosentstigen uten krav til doktorgrad med vektlegging av faglig utviklingsarbeid og yrkeserfaring
- Kvalifikasjonskravene for ekstraervert er de samme som for hovedstilling med noen unntak (se under).

Unntak:

- Det er mulig å bli fast ansatt også uten nødvendig undervisningskompetanse dersom en søker på annet vis er best kvalifisert, men det fordrer imidlertid at institusjonen og den ansatte samarbeider om å opparbeide en slik kompetanse innen forskriftens krav på to år. Dette vil også gjelde professorstillingen.
- Det kan også gjøres unntak fra kravet om norskferdigheter på minimum nivå B2 ved ansettelse dersom institusjonen legger til rette for at kompetansen oppnås innen tre år fra ansettelsestidspunktet. Kompetanse i svensk eller dansk er likestilt med norsk.
- Dersom den ansatte ikke opparbeider seg påkrevd utdanningsfaglig kompetanse eller norskferdigheter innen fristen, har ikke den ansatte kompetansen som kreves, og skal da som hovedregel ikke utføre undervisningsoppgaver. Institusjonen skal vurdere videre tiltak.
- Ansatte etter regelen om ekstraervert kan unntas fra kravet om utdanningsfaglig kompetanse og norskferdigheter på nivå B2.

Kapittel 3: Kompetansevurdering ved ansettelse, overgang og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger

Sakkyndig komite – sammensetning er strammere enn tidligere. Komiteen skal ha minst tre medlemmer. Begge kjønn skal være representert. Minst to medlemmer må være ansatt innen samme fagområde og i samme eller i en høyere stillingskategori enn det skal ansettes i, eller om det søkes om overgang eller opprykk til. Leder av komiteen skal være ekstern.

Unntak fra kravet om sakkyndig komité

Søker som oppfyller kriteriene for ansettelse i følgende kategorier kan ansattes i stillingskategorien uten vurdering fra sakkyndig komité

- Universitets- og høyskolelærer
- Universitets- og høyskolelektor
- Ekstraervert (tidligere bistilling)

Sakkyndig komiteens innstilling trenger ikke å være enstemmig.

Adgang til å søke opprykk

Retten til å søke om opprykk gjelder fast ansatte, ansatte i deltidsstillinger og ansatte i midlertidige stillinger. Dette er en vesentlig endring fra gjeldende forskrift hvor kravet er at den ansatte har tiltrådt minst 50 % fast stilling eller åremålsstilling.

Det er også nytt at den ansatte må ha minimum ett år igjen av ansettelsesperioden for å kunne søke opprykk. Institusjonen har ikke plikt til å slutføre vurderingen dersom søkeren fratrer stillingen tidligere enn ett år etter at søknaden om opprykk ble levert.

Institusjonene skal vurdere og fastsette om de tillater bruk av kompetansevurderinger fra andre institusjoner og hvor lang tid tilbake en slik vurdering kan være utført.

Unntak:

Retten til å søke opprykk gjelder ikke

- Ansatte i åremål på innstegsvilkår
- Ansatt i undervisnings- og forskningsstillinger etter særregel om ekstraervert (tidligere bistilling)

Adgang til å søke overgang

Institusjonene kan åpne for at ansatte kan søke om overgang mellom stillingskategorier på samme nivå, og skal fastsette retningslinjer for slike overganger.

Stillingskategorier på samme nivå er:

- a. Førstelektor og førsteamanuensis
- b. Dosent og professor.

Kapittel 4: Ansettelsesvilkår for rekrutteringsstillinger

Generelt om rekrutteringsstillingene

- Åremålsperiodene er fastsatt i ny uhl. §7-6. Lengden på åremål i stilling som postdoktor er endret fra 2 – 4 år til 3 – 4 år.
- Dersom den ansatte ikke kan dokumentere norskferdigheter på nivå A2 ved ansettelse skal tilbys og gjennomføre norskopplæring tilsvarende 15b studiepoeng for alle i rekrutteringsstilling
- Postdoktoren skal tilbys å få opparbeide seg utdanningsfaglig kompetanse
- Begrepet *pliktarbeid* utgår og erstattes av *karrierefremmende arbeid*. Med karrierefremmende arbeid menes arbeid ut over forskning og utdanning som gir relevant kunnskap og erfaring for videre karriereløp ved høyere utdannings- eller forskningsinstitusjoner eller i andre sektorer. Eksempler på karrierefremmende arbeid er utdanningsfaglig arbeid opparbeiding av utdanningsfaglig kompetanse og av

norskferdigheter, søknadsvurderinger, formidling, bidrag i forskningsfelleskap og innovasjonsarbeid eller hospitering hos eller samarbeid med offentlige eller private aktører.

- Institusjonen skal ta hensyn til arbeidets egenart og eventuelt tid til annet karrierefremmende arbeid ved fastsettelsen av åremålsperioden.
- Krav til skriftlige avtaler, prosjektbeskrivelser og fremdriftsplaner er forenklet og samlet i en felles bestemmelse.
- Den ansatte skal ha tilgang til faglig veiledning gjennom hele åremålsperioden. Faglig veiledning kan skje i regi av en gruppe, der den ansatte i rekrutteringsstillingen kan ha en kontaktperson.

Permisjoner og forlengelser av åremålsperioden

- Forlengelser på bakgrunn av permisjoner, redusert arbeidstid, sykefravær etter lov eller tariffavtale omfatter nå også stillingen som vitenskapelig assistent
- Åremålsperiode kan forlenges opp til maksimal lengde for åremål i stillingskategorien dersom omfanget på karrierefremmende arbeid er blitt økt etter oppstart i stillingen

Postdoktor

- Stillingen har som formål å kvalifisere for å søke stilling som førsteamanuensis (tidligere vitenskapelig toppstilling)
- Det skal utarbeides karriereplan – skal ha karriereveiledning gjennom hele postdoktorløpet
- Dersom postdoktoren ikke har utdanningsfaglig kompetanse som kreves for førsteamanuensis, skal institusjonen tilrettelegge for at postdoktoren opparbeider seg slik kompetanse i løpet av ansettelsesperioden
- Dersom den ansatte ikke kan dokumentere ferdigheter i norsk, svensk eller dansk på nivå A2 ved ansettelsen, skal institusjonen tilby norskopplæring tilsvarende minst 15 studiepoeng innen utløpet av åremålsperioden

Stipendiat

- Det skal utarbeides karriereplan – skal ha karriereveiledning gjennom hele åremålsperioden
- Dersom den ansatte ikke kan dokumentere ferdigheter i norsk, svensk eller dansk på nivå A2 ved ansettelsen, skal institusjonen tilby norskopplæring tilsvarende minst 15 studiepoeng innen utløpet av åremålsperioden

Vitenskapelig assistent

- For å ansettes kreves minst lavere grads eksamen
- *Vitenskapelig assistent* videreføres, men med litt strammere definisjon, og settes inn i et «forskerrekruttering-logikk».

Innspill til UiB sitt høringssvar sendes HR-avdelingen innen 22.03.2024 i ephorte - sak nr. 2024/1203.

Vennlig hilsen

Margareth Hagen
rektor

Tore Tungodden
universitetsdirektør

Vedlegg:

Høringsnotat – Forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og
rekrutteringsstillinger

Kopi til:

Fagforeningene ved UiB

Innspill til Høring om Forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger

Norskkompetanse og Karrierefremmende arbeid

I den nye forskriften er det foreslått at dersom den ansatte ikke kan dokumentere ferdigheter i norsk, svensk eller dansk på nivå A2 ved ansettelse, skal den ansatte gjennomføre opplæring tilsvarende minst 15 studiepoeng innen utløpet av åremålsperioden.

Slik forslaget til forskriften er formulert, tolker vi dette som at kravet om norskferdigheter vil gjelde uavhengig av om stipendiaten tilsettes i 3-årig eller 4-årig stilling. Samtidig er det foreslått at norskopplæring skal kunne inngå som en del av det som nå skal hete karrierefremmende arbeid, dvs. det kan inngå i et fjerde år som er dedikert til arbeid utenom doktorgradsprosjektet.

På den ene siden er det foreslått krav om norskopplæring for alle stipendiater som ansettes uten norskkompetanse på lavere nivå enn A2, men på den annen side er det ikke i dag pliktarbeid for stipendiater i 3-årige stillinger. Spørsmålet blir om man kan ansette en 3-årig stipendiat som ikke har tilstrekkelig norskkompetanse da det er en forutsetning at stipendiaten skal ha tre år til selve doktorgradsarbeidet. Skal stipendiater i 3-årige stillinger ta norskopplæring på fritiden eller må disse ansettes i 4-årige stillinger? Det kan medføre en forskjellsbehandling hvor man kun finner det hensiktsmessig å tilsette norsk-kompetente stipendiater i 3-årige stillinger eller at ansatte uten norskkompetanse pålegges en ekstra oppgave de ikke får uttelling/lønn for. Det kan komme til å forsterke den allerede fremtredende lokale og nasjonale rekrutteringen til stipendiatstillinger, og kan hindre mangfold og motvirke internasjonalisering. Dette kan være ekstra uheldig med tanke på NFR-finansierte eller EU-finansierte stipendiater, da disse finansieringskildene kun dekker 3 år.

Dersom norsk språkkunnskap må inngå i *annet karrierefremmende arbeid* i det fjerde året hos alle ansatte stipendiater som ikke oppfyller A2-kravet ved ansettelse, kan det bli dyrt for fakultetet/institusjonen, og vil potensielt medføre tap av arbeidsressurs tilsvarende rundt 400 timer. Disse vil i stedet brukes til forskriftsfestet norskopplæring (15 stp x 27 t/stp). MED har satt 495 timer pr. år som ramme for pliktarbeid de tre første årene¹, dvs. at instituttet potensielt kan miste nærmere ett års arbeidsressurs fra stipendiaten.

I høringsforslaget skal begrepet «pliktarbeid» nå erstattes med «annet karrierefremmende arbeid». Stillingskategorien stipendiat er en rekrutteringsstilling, hvor 3 hele år skal være doktorgradsarbeid og kan i tillegg ansettes i 4 år dersom stillingen inkluderer *annet karrierefremmende arbeid*.

Annet karrierefremmende arbeid blir definert som «noe utover det som er en ordinær del av et postdoktor-, stipendiat- eller spesialistkandidatløp». Samtidig listes det opp eksempler hvor blant annet «formidling, hospitering eller samarbeid med offentlig eller private

¹ [Reglement og retningslinjer | Det medisinske fakultet | UiB](#)

aktører» kan brukes til å gi uttelling for å få et fjerde år. Forskningsmobilitet og formidling er aktiviteter som det forventes at alle kandidater i ph.d.-programmet gjør, ofte som en del av selve doktorgradsarbeidet. Både formidling og hospitering gir uttelling i utdanningsplanen som inngår i de tre årene avsatt til doktorgraden. Disse eksemplene vil ha potensial til å skape ulikhet fordi det blander seg i ph.d.-arbeidets egenart, og burde ikke inngå i aktiviteter som kan ligge innunder annet karrierefremmende arbeid.

Reviderte retningslinjer for midtveiseevaluering og midtveiskomite

Hva saken gjelder

Retningslinjene for midtveiseevaluering og for midtveiskomiteen er revidert. Dette skjer fordi at fakultetet har fått signaler om at kandidater bekymrer seg for denne milepælen i opplæringsdelen og fordi at forståelsen av formål og gjennomføring har vært ulik på de forskjellige instituttene.

Midtveiseevaluering er, på tross av navnet, ikke en eksamen. Formålet er å hjelpe kandidaten faglig, å bidra til å fremme kandidatens progresjon, anledning til refleksjon over status for eget ph.d.-prosjekt, og å ta stilling til eventuelle behov for justering for å komme i mål innen normert tid. Det skal heller ikke være en dyp og detaljert faglig diskusjon («minidisputas»), men ha et overordnet fokus på de lange linjene i prosjektet. Kandidaten kan ikke stryke og komiteen oppfordres til å faglig dialog og tilbakemeldinger til kandidaten. Det er viktig at både kandidaten og midtveiskomiteen har denne felles forståelsen for hensikten med midtveiseevaluering, og at komiteen bidrar til å ufarliggjøre situasjonen. Retningslinjene er justert for å få frem dette poenget bedre.

Forslag til vedtak

Programutvalg for forskerutdanning godkjenner reviderte retningslinjer for midtveiseevaluering og for midtveiskomiteen med de justeringene som kom frem i møtet.

Vedlegg

- Reviderte retningslinjer for midtveiseevaluering
- Revidert retningslinjer for midtveiskomiteen

Midtveisevaluering for ph.d.-graden: Retningslinjer ved Det medisinske fakultet

Retningslinjene ble sist revidert og godkjent av Programutvalg for forskerutdanning 12.06.2024

FORMÅL

Alle kandidater som er tatt opp ved Det medisinske fakultet skal ha midtveisevaluering.

Midtveisevalueringen er en helhetlig, faglig gjennomgang av prosjektet. Den er en del av kvalitetssikringen i ph.d.-løpet, som skal være en hjelp for kandidaten og bidra til at kandidaten fullfører prosjektet i tide og med høy kvalitet. Kandidaten skal benytte midtveisevalueringen til refleksjon over status og progresjon for eget ph.d.-prosjekt. Midtveisevaluering er ikke en eksamen eller en minidisputas.

Midtveiseevalueringer skal avholdes både høst og vår. Instituttene kan velge om de vil gjennomføre evalueringen samlet en gang i semesteret eller ved at kandidatene innkalles individuelt.

KOMITEEN

Alle kandidatene skal få en midtveiskomite oppnevnt av instituttet, bestående av minimum to medlemmer. Komiteen er et veiledende og rådgivende organ. Kandidatene skal ha varsel om dato og komité sammensetning minimum to måneder på forhånd.

Komiteemedlemmene må ha ph.d.-grad, men trenger ikke å være ansatt i en fast vitenskapelig stilling. Minst ett av komitémedlemmene må være ansatt ved Det medisinske fakultet, men komitémedlemmene behøver ikke å være tilsatt ved det aktuelle instituttet.

Oppdraget ved midtveisevaluering er ikke honorert.

1. GJENNOMFØRING AV MIDTVEISEVALUERING

3.1. TIDSPUNKT FOR MIDTVEISEVALUERING

Midtveisevaluering gjennomføres omtrent halvveis i ph.d.-løpet, men senest innen 2/3 av ph.d.-perioden. For kandidater med tre års normert tid, betyr dette at de skal kalles inn til midtveisevaluering senest når de har tre semester igjen av sin ph.d.-periode. Dersom kandidatene har arbeidsplikt eller jobber med doktorgraden på deltid, skal det justeres for dette når man bestemmer tidspunkt for midtveisevaluering. Tidspunkt kan også justeres dersom kandidaten har eller har hatt permisjon eller langvarig sykefravær. Ut over dette er det ikke mulighet for å få utsatt midtveisevaluering.

Dersom hovedveileder ikke kan delta på midtveiseevalueringen, enten på møtet eller digitalt, skal tidspunkt for midtveiseevaluering justeres slik at den likevel gjennomføres innen 2/3 av ph.d.-perioden. Normalt innebærer dette at midtveiseevalueringen må flyttes til ett semester tidligere.

3.2. RAPPORT

Senest to uker før evalueringen skal kandidaten levere en kort skriftlig rapport der det redegjøres for progresjon og status for:

- Vitenskapelig aktivitet og resultat
- Publikasjoner
- Opplæringsdelen (utskrift fra studentweb legges ved)
- Plan for gjennomføring og planlagt tidspunkt for innlevering
- Eventuelle utfordringer/kommentarer

Rapporten skal være på minimum to sider, men instituttene står fritt til å bestemme et større omfang og om det skal kreves øvrig skriftlig dokumentasjon (prosjektskisse, manuskript, artikler e.l.). For prosjekter som krever etiske godkjenninger skal det fremlegges dokumentasjon på etisk godkjenning fra rette myndighet, dersom dette ikke er fremlagt ved opptak.

3.3. PÅ DAGEN

Midtveiseevalueringen begynner med at kandidaten holder en presentasjon på minimum 15 minutter med status for sitt doktorgradsarbeid for komiteen, med påfølgende spørsmål/diskusjon (ca. 10 min.) Hovedveileder skal være til stede, men instituttet kan gi tillatelse til digital deltakelse fra hovedveileder der dette er nødvendig for å kunne gjennomføre. Medveiledere bør også være til stede i den grad det er mulig. Rapporten utgjør grunnlaget for kandidatens presentasjon, men hovedvekten skal ligge på metoder, status for oppnådde mål og vitenskapelige resultater. Instituttene kan selv definere hvorvidt presentasjonen skal være mer omfattende enn dette.

Kandidatens presentasjon skal være åpen for publikum og bør holdes på engelsk. Diskusjonen etterpå kan holdes på det språket som avhandlingen skrives på.

Etter presentasjonen skal komité, veileder og kandidat gjennomgå oppsummeringen og eventuelle andre kommentarer fra komiteen i et lukket møte. Det skal også gjennomføres en avsluttende samtale mellom komité og kandidat, uten at veilederne er til stede. Dersom komiteen eller veilederne ønsker det, kan det også holdes en kort samtale mellom komité og veileder(e). Midtveiseevalueringen er ikke en muntlig eksamen og komiteen skal legge vekt på dialog for å fremme progresjon for ferdigstilling av doktorgraden innen normert tid, eventuelt med nødvendige faglige justeringer i prosjektbeskrivelsen. Merk at vesentlige faglige endringer i prosjektet skal søkes om til fakultet, mens mindre endringer godkjennes internt på instituttet.

Midtveiseevalueringen avsluttes ved at komiteen fyller og signerer et eget evalueringsskjema, samt protokoll for midtveiseevaluering.

3.4. REGISTRERING AV GJENNOMFØRT MIDTVEISEVALUERING

Midtveiseevaluering godkjennes dersom følgende to elementer er gjennomført. Begge må være gjennomført for å få godskrevet ett studiepoeng.

1. Innsending av forhåndsrapport etter instituttets spesifikasjoner senest to uker før fastsatt dato for midtveiseevaluering.
2. Gjennomføring av muntlig midtveispresentasjon (15 minutters presentasjon + 10 minutters diskusjon i plenum) og påfølgende møte med komiteen.

Ved godkjent presentasjon/midtveiseevaluering får kandidaten ett (1) studiepoeng som inngår i opplæringsdelen. Instituttet har ansvar for å produsere protokoll og registrere studiepoeng på korrekt emnekode etter gjeldende studieadministrativ rutine. Godkjenningen er ikke avhengig av kandidatens progresjon i ph.d.-programmet.

4. OPPFØLGING ETTER MIDTVEISEVALUERING

De utfylte evalueringsskjemaene, vedlagt kandidatens rapport, samles inn, arkiveres i Ephorte og gjennomgås i ettertid av instituttet. Eventuelle problemer og forsinkelser som er avdekket i forbindelse med midtveiseevalueringen skal tas opp med kandidat og/eller veileder, med tanke på å komme frem til tiltak som kan hjelpe kandidaten å komme i mål før utløpet av ph.d.-perioden.

Administrasjonen kan melde videre hvilke kandidater som behøver oppfølging etter midtveiseevaluering, men skal ikke ha ansvar for oppfølgingen. Ansvar for oppfølging av kandidater med bekymringsfull progresjon tillegges visestyrer for forskning (forskningsleder) ved det institutt kandidaten er tilknyttet. Forskningsleder ved instituttet sørger for at oppfølgingsmøter med kandidat og veileder er gjennomført innen 1 måned etter midtveiseevaluering.

Retningslinjene revideres ved behov.

Midtveisevaluering – Det medisinske fakultet

Revidert og godkjent i Programutvalg for forskerutdanning 12.06.24

Institutt:	Kandidatens navn:
Opptakstidspunkt:	Ph.d.-periodens utløp:
Hovedveileder:	Medveiledere:

FORMÅL

Midtveisevalueringen er en helhetlig, faglig gjennomgang av prosjektet. Den er en del av kvalitetssikringen i ph.d.-løpet, som skal være til hjelp for kandidaten og bidra til at kandidaten fullfører prosjektet i tide og med høy kvalitet. Kandidaten skal benytte midtveisevalueringen til refleksjon over status og progresjon for eget ph.d.-prosjekt.

Midtveisevalueringen er ikke en muntlig eksamen eller en dyp faglig diskusjon eller «minidisputas». Komiteen oppfordres til å legge vekt på faglig dialog og tilbakemeldinger for å fremme progresjon for ferdigstillelse av doktorgraden innen normert tid, eventuelt med nødvendige faglige justeringer i prosjektbeskrivelsen.

Kryss av og utdyp i kommentarfeltet.

PROGRESJON (Publikasjoner)	
Tilfredsstillende ☐	Kommentarer:
Behov for oppfølging ☐	
VITENSKAPELIG AKTIVITET - RESULTATER	
Tilfredsstillende ☐	Kommentarer:
Behov for oppfølging ☐	
PROGRESJON OPPLÆRINGSDEL (30 studiepoeng)	
Tilfredsstillende ☐	Kommentarer:
Behov for oppfølging ☐	
PLAN FOR FULLFØRING AV GRADEN	
Tilfredsstillende ☐	Kommentarer:
Behov for oppfølging ☐	

Oppsummering og vurdering av kandidatens progresjon:

Har prosjektet med alle delprosjekt nødvendige etiske godkjenninger?
(Oppgi ev. REK-nummer)

Midtveisevaluering godkjennes dersom følgende to elementer er gjennomført.

Begge må være gjennomført for å få godskrevet ett (1) studiepoeng.

1. Innsending av forhåndsrapport etter instituttets spesifikasjoner senest to uker før fastsatt dato for midtveisevaluering.
2. Gjennomføring av muntlig midtveispresentasjon (15 minutters presentasjon + 10 minutters diskusjon i plenum) og påfølgende møte med komiteen.

**

Midtveisevalueringen **godkjennes som ett (1) studiepoeng** i opplæringsdelen for ph.d.-programmet ved Det medisinske fakultet i henhold til gjeldende retningslinjer (sett kryss i tekstboksen til høyre)

Dato	Navn, komitémedlem	Signatur
Dato	Navn, komitémedlem	Signatur

Instruks for komiteen

Formål:

Midtveiseevalueringen er en viktig del av kvalitetssikringen av fremdriften i kandidatenes prosjekt, og skal bidra til at kandidaten kan bli ferdig med avhandlingen innenfor tidsrammen. Komiteens rolle er derfor å gi faglige råd som kan bidra til dette, for eksempel ved å komme med forslag til grep som kan begrense arbeidsmengden dersom man ser at prosjektet er for omfattende, eller foreslå å justere prosjektets innretning dersom det er behov for det. Skjemaet skal fylles ut slik at instituttledelsen får informasjon om kandidatens progresjon, sett i forhold til tentativ sluttdato.

Avkrysning i skjemaet skal utdypes med kommentarer på alle punkt. «Behov for oppfølging» kan variere veldig med tanke på hvor mye hjelp kandidaten trenger, alt fra at de trenger hjelp til å finne relevante kurs, har behov for ekstra veiledere til større endringer som at prosjektet bør justeres. Kommentarfeltet blir derfor ekstra viktig da dette skal følges opp av ph.d.-koordinator og/eller forskningsleder. Under er det listet noen eksempler på vurderinger komiteen kan bidra med

PROGRESJON (Publikasjoner)

- Hvor mange artikler skal inngå i avhandlingen?
- Hvor langt er kandidaten kommet i skrivearbeidet?
- Når er det planlagt at artiklene skal være ferdigstilt, er det planlagt å levere noen artikler i manuskriptform?
- Er tidsplanen for publikasjonene realistisk med tanke på innlevering ved ph.d.-periodens utløp?
- Hvilke endringer kunne evt. bidra til bedret progresjon?

VITENSKAPELIG AKTIVITET – RESULTATER

- Går forsøk/datainnsamling etter planen?
- Opplever kandidaten noen særskilte utfordringer med den vitenskapelige aktiviteten?

PROGRESJON OPPLÆRINGSDEL (30 studiepoeng)

- Hvor mange studiepoeng har kandidaten fått godkjent?
- Har kandidaten tatt kurs som enda ikke er godkjent?
- Har kandidaten en plan for å ferdigstille opplæringsdelen innen 6mnd før planlagt innlevering?

PLAN FOR FULLFØRING AV GRADEN

- Har kandidaten en klar fremdriftsplan for det videre arbeidet?
- Er det realistisk at kandidaten vil levere innen utløpet av perioden?

OPPSUMMERING

- Hvilke tiltak er nødvendige for at kandidaten skal kunne ferdigstille avhandlingen i tide?
- På hvilken måte kan institutt og veiledere støtte kandidaten slik at progresjonen blir så god som mulig?

Merk at den eneste grunnen til å ikke godkjenne midtveis er at kandidaten ikke har levert materiale eller ikke har forberedt seg nok til at komiteen kan få et bilde av hvor langt kandidaten har kommet. Manglende progresjon er ikke grunn til å nekte å godkjenne midtveis.

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 12.06.2024

SAK 14/24

Treårs versus fireårs finansiering av stipendiatstillinger

Bakgrunn:

Ifølge Bologna-prosessen er en internasjonal ph.d. tidsbegrenset til 3-4 års heltidsarbeid (Orpheus¹). Forskerutdanningen fører til tildeling av en ph.d.-grad og har som mål å gi kandidatene kompetanse til å være selvstendige forskere, samt være i stand til å drive ansvarlig, original og uavhengig forskning med karrierer i eller utenfor akademien. I Norge omfatter forskriften om ansettelsesvilkår §1-3 stillingskategorien stipendiat², med 3 hele årsverk dedikert til doktorgradsarbeidet, og et fjerde år dersom stillingen inkluderer pliktarbeid. Hovedvekten er lagt på karrierefremmende arbeid, for eksempel undervisning, veiledning og formidlingsoppgaver, men ikke mer enn 10% administrative oppgaver.

Undersøkelser viser at flertallet av ph.d.-kandidatene og postdoktorene i Norge og internasjonalt aspirerer til en karriere i forskning og høyere utdanning. Kunnskapsdepartementets langtidsstrategi har dermed som mål å gi ph.d.- og postdok-kandidatene gode rammer for å utvikle en selvstendig forskerprofil og opparbeide relevant kompetanse for en vitenskapelig karriere. Dette er viktig for å oppnå målene i KDs langtidsplan for forskning og høyere utdanning:

- Øke Norges konkurranseevne og innovasjonsevne,
- Møte samfunnsutfordringene og utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet,
- Profesjonalisert karriereveiledning,
- Styrket kultur for forsknings- og personalledelse.

Sektormobilitet er viktig for at forskningen kommer samfunnet til gode og bidrar til karriereutvikling hos den enkelte forsker.

UiB har tildelt fakultetet ca. 140 stipendiatstillinger i sin budsjettamme. Fordelingen mellom stipendiater og postdoktorer er 80/20 %.

Problemstillingen:

Det fjerde året med pliktarbeid er ment for å støtte undervisningsbehov og utvikle stipendiatenes pedagogiske ferdigheter. Selv om pliktarbeidet koordineres innen forskningsgrupper, begrenses dets potensial ofte av språkbarrierer og manglende spesialkompetanse, noe som fører til at stipendiater i stedet utfører administrative oppgaver eller veileder masterstudenter.

¹ Best Practices in doctoral education

Orpheus, 2016 ORPHEUS/AMSE (revised 2024)

Based on the Orpheus-AMSE-WFME "standards for PhD Education in Biomedicine and health Sciences Europe" published by Aarhus University Press, 2011. All revisions are based on international best practices in doctoral education.

² Lovdata. Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse, forslag til forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger

Finansielle stramninger i universitets- og høyskolesektoren, samt endringer i eksterne finansieringskilder som Kreftforeningen og Norges forskningsråd, antyder en fremtidig knapphet på ph.d.- stillinger. Forskning understreker imidlertid viktigheten av ph.d.- og postdok-stillinger for forskningsproduksjon og internasjonal rangering av universiteter³.

En alumnusundersøkelse fra UiB i 2023 viste at over 40% av ph.d.- kandidatene returnerer til universitetssykehus, mens under 20% forblir i universitets- og høyskolesektoren, og en mindre andel i instituttsektoren etter fullført grad.

Drøftingspunkter

- I hvilken grad kan antall ph.d.-stillinger økes med det samme budsjettet?
- Hvilken effekt vil dette ha på belønningssystemet.

Ved å ansette kandidater i treårige stillinger, kan vi oppnå RBO på 12,8 millioner NOK etter fem år. Ved å velge treårige stillinger fremfor fireårige, har vi mulighet til å utlyse ti ekstra stillinger hvert år, som vist i figuren.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
2024	39														
2025		39													
2026			39												
2027				39											
2028					39										
2029						39									
2030							39								
2031								39							
2032									39						
2033										39					
2034											39				
2035												39			
2036													39		
2037														39	
2038															39
Sum	39	78	117	117	117	117	117	117	117	117	117	117	117	117	117
Dgrader			39	39	39	39	39	39	39	39	39	39	39	39	39
RBO					12 753	12 753	12 753	12 753	12 753	12 753	12 753	12 753	12 753	12 753	12 753

Ved å sikre god gjennomføring i doktorgradsprogrammet kan vi øke RBO. Kvalitetssikring og oppfølging av ph.d.-kandidater bidrar til dette. Med 500 kandidater som fullfører på gjennomsnittlig 4 år, vil det resultere i 125 disputaser årlig, mens ved 3 år øker dette til 167. Treårige stillinger kan potensielt produsere flere forskere for å fremme forskningsaktivitet. Dersom det fjerde året bortfaller, er det forskning eller undervisning som vil primært bli påvirket? Rekrutteringsstillingene bør fordeles balansert mellom store eksterne finansieringer, åpne utlysninger og spesifikke formål.

Oppsummeringspunkter:

- Treårige stipendiatstillinger vil gi flere stipendiater som vil bidra til økt forsknings- og søknadsaktivitet.
- Det åpnes for at dersom instituttet ser behov for å finansiere et fjerde år, er det opp til instituttet og forskningsgruppene.

Forslag til vedtak

Programutvalg for forskerutdanning bes om å drøfte saken på møtet.

HAJA/ 10.06.2024

³ Zhang et al., Sci. Adv. 8, eabq7056 (2022)

DET MEDISINSKE FAKULTET

PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING

MØTE 12.06.2024

SAK 15/24

Søknad om opprettelse av et nytt ph.d.-emne (Kurs i forskningsetikk for forskere)

Hva saken gjelder

Klinisk institutt 1 ved emneansvarlig Daniela Elena Costea søker om godkjenning av følgende emner på ph.d.-nivå:

- Kurs i forskningsetikk for forskere (4 studiepoeng)

Kurset er planlagt i 15 dager, inkluderer 10 dager med undervisning, fire dager med selvstudie, og en dag til hjemme eksamen.

Totalt beregnet arbeidsmengde er 100 timer som tilsvarer 4 studiepoeng.

Utvalget bes om å gå gjennom kursets innhold og omfang og vedta om kurset kan godkjennes i nåværende form.

Forslag til vedtak

1. Programutvalget godkjenner opprettelse emnet «Kurs i forskningsetikk for forskere». Studiepoengtildeling angis dersom denne fraviker foreslått studiepoengtildeling.
2. Programutvalget godkjenner ikke opprettelsen av emnet «Kurs i forskningsetikk for» i nåværende form. Begrunnelse og forslag til revidering gis.

Vedlegg

- Søknadsbrev
- Emnebeskrivelse
- Kursprogram

HAJA/10.06.2024

Søknad om godkjenning av nytt emne i Forskningsetikk ved Universitetet i Bergen som en del av Sudan-Norway Academic Cooperation (SNAC) Prosjektet

Vi søker her for godkjenning av nytt emne i forskningsetikk ved K1, Det medisinske fakultet, Universitetet i Bergen (UiB). Kurset skal gi MPhil, PhD kandidater og forskere innføring i forskningsetikk og skal tilby verktøy for å reflektere over et vitenskapelig prosjekt med hensyn til sannhet og rettferdighet, og om det forventede resultatet vil bidra til positiv samfunnsutvikling. Kurset har noen felles elementer med kursene MEDMET901 og VITHF900, men **det skiller seg ut ved at det legger særlig vekt på etikk i samarbeidsforskning, forskning i humanitære kontekster og i konfliktområder, slik som Sudan.**

Vi ønsker å iverksette dette nye emne i forskningsetikk ved K1, UiB som en del av det nye prosjektet finansiert av Den Norske Ambassade i Sudan, Sudan-Norway Academic Cooperation (SNAC) ([Sudan-Norway Academic Cooperation \(SNAC\) \(cmi.no\)](http://cmi.no)). Kurset og kursmaterialet (vedlagt) er utviklet i samarbeid mellom UiB (prof. Daniela Elena Costea fra Det medisinske fakultetet og assoc. prof. Ragnhild Dybdahl fra Det psykologiske fakultetet) og Universitetet i Khartoum (assoc. prof. dr. Shaza Abbas fra Det odontologiske fakultetet).

Kurset var opprinnelig planlagt som ansikt-til-ansikt undervisning ved Universitetet i Khartoum, med start i høst 2023, da UiB og UoK skulle merke 60 år samarbeidsjubileum (planen var at kurset skal begynne rett etter feiringen av jubileum i Khartoum, Sudan). Krigens utbrudd har gjort dette umulig (60 års jubileum ble også holdt ved UiB [60 Years of Bonds and Beyond: Academic collaboration between Bergen and Khartoum | Research | UiB.](#)) På grunn av den pågående krigen i Sudan, er infrastrukturen ødelagt, og tilgangen til litteratur og utdanningsressurser er sterkt begrenset der. Studentene som tilhører University of Khartoum og andre universiteter i Sudan har flykt til andre land og undervisningen pågår stor sett on-line. SNAC-ledelsen har laget nytt Project Implementation Plan (PIP) som ble godkjent av Det Norske Ambassade i Sudan og har uttrykt støtte for at kurset blir holdt ved UiB. Ved å flytte kurset til UiB og tilby det online, sikrer vi at utdanningen ikke blir avbrutt og at sudanske PhD kandidater og forskere fortsatt kan få tilgang til nødvendige læringsressurser og gir til de en mulighet til å fortsette sin utdanning på en sikker og effektiv måte gjennom online undervisning.

I tillegg, ved å tilby dette kurset ved MEDFAK, UiB gir vi også norske studenter og forskere muligheten til å lære om forskningsetikk i en global kontekst (med fokus på samarbeid, etikk i humanitære kontekster og i konfliktområder), noe som er verdifullt for deres faglige utvikling og integritet. Særlig de studentene fra Senter for internasjonal helse, IKO og K1 som er knyttet til pågående forskningsprosjekter med Sudan eller andre land med konflikter vil ha nytte av å ta dette kurset.

På grunn av langvarig samarbeid og kontakter jeg har med UoK og andre institusjoner i Sudan, ble jeg bedt å ta ansvar for kurset og å få det registrert ved K1. Jeg ville også nevne at SNAC har også forpliktet seg til å frikjøpe en månedslønn for meg for å sikre at kurset blir gjennomført.

Beste hilsen,

Daniela Elena Costea, Prof (tumor patologi)

Christian Vedeler, Prof og leder K1

NORSK	ENGELSK
Kurskode RESET901	Course code RESET901
Studienivå Ph.d.	Level PhD
Kursnavn Kurs i forskningsetikk for forskere	Name Course in Research Ethics for Investigators
Kortnavn Forskningsetikk	Short name Research Ethics
Stedkode 1324 0000	
Fagkode (fylles ut av administrasjonen ved instituttet)	Subject code
Kursinnhold Kurset har 10 moduler som følger: <ol style="list-style-type: none"> 1. Introduksjon til forskningsetikk 2. System for etisk vurdering 3. Risikoer og fordeler 4. Informert samtykke 5. Etikk ved datainnsamling og -håndtering 6. Etiske spørsmål i samarbeidsforskning 7. Sosial og kulturell sensitivitet 8. Etikk i humanitære situasjoner 9. Forståelse av sårbarhet 10. Uetisk oppførsel 	Course content The course has 10 modules as follows: <ol style="list-style-type: none"> 1. Introduction to Research Ethics 2. Ethical review system 3. Risks and benefits; 4. Informed consent. 5. Ethics of data collection and management. 6. Ethical issues in collab research. 7. Social and cultural sensitivity 8. Ethics in humanitarian setting 9. Understanding vulnerability. 10. Misconduct.
Læringsutbytte Kunnskap: <ul style="list-style-type: none"> • Etiske prinsipper: Dyp forståelse av kjerneetiske prinsipper som respekt for personer, velgjørenhet og rettferdighet. • Regelverk og retningslinjer: Kjennskap til internasjonale, nasjonale og institusjonelle retningslinjer og regelverk som styrer forskningsetikk. • Informert samtykke: Kunnskap om viktigheten av, prosessen for, og kravene til å innhente informert samtykke fra forskningsdeltakere. Ferdigheter: <ul style="list-style-type: none"> • Etisk beslutningstaking: Evne til å identifisere og håndtere etiske dilemmaer og interessekonflikter i forskning. • Risiko-nytte-analyse: Kompetanse i å 	Learning outcomes Knowledge: <ul style="list-style-type: none"> • Ethical Principles: Deep understanding of core ethical principles such as respect for persons, beneficence, and justice. • Regulations and Guidelines: Familiarity with international, national, and institutional guidelines and regulations governing research ethics. • Informed Consent: Knowledge of the importance, process, and requirements for obtaining informed consent from research participants. Skills: <ul style="list-style-type: none"> • Ethical Decision-Making: Ability to identify and address ethical dilemmas and conflicts of interest in research. • Risk-Benefit Analysis: Competence in

<p>vurdere og balansere risikoer og fordeler knyttet til forskningsstudier.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Databeskyttelse: Ferdigheter i å håndtere og beskytte sensitive data for å sikre deltakernes konfidensialitet og personvern. <p>Generelle kvalifikasjoner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansvarlig forskningspraksis: Forpliktelse til å opprettholde integritet og etiske standarder i alle aspekter av forskningen. • Overholdelse av regelverk: Evne til å designe og gjennomføre forskning i samsvar med etiske retningslinjer og lovkrav. • Profesjonalitet: Forbedret evne til å kommunisere etiske hensyn og samarbeide effektivt med kolleger, etiske komiteer og reguleringsmyndigheter. 	<p>evaluating and balancing the risks and benefits associated with research studies.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Data Protection: Skills in managing and protecting sensitive data to ensure participant confidentiality and privacy. <p>General qualifications:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Responsible Conduct of Research: Commitment to maintaining integrity and ethical standards in all aspects of research. • Regulatory Compliance: Capability to design and conduct research in compliance with ethical guidelines and regulatory requirements. • Professionalism: Enhanced ability to communicate ethical considerations and collaborate effectively with peers, ethics committees, and regulatory bodies.
<p>Undervisningsspråk</p> <p>engelsk</p>	<p>Language of instruction</p> <p>English</p>
<p>Fagleg ansvar</p> <p>Daniela Elena Costea</p>	<p>Academic responsibility</p> <p>Daniela Elena Costea</p>
<p>Kontaktinformasjon Studierettleiar kan kontaktast her: Studierettleiar@xx-uib.no Tlf 55 58 xx xx</p>	<p>Contact information The course administrator can be contacted here: Studierettleiar@xx-uib.no Tlf 55 58 xx xx</p>
<p>Undervisningsperiode</p> <p>høst</p>	<p>Study period</p> <p>autumn</p>
<p>Studiepoeng</p> <p>4ECTS</p>	<p>Credits (ECTS)</p> <p>4 ECTS</p>
<p>Påmelding og – fristar</p> <p>Påmelding åpnes 1 september Frist 1 oktober</p>	<p>Course registration and deadlines</p> <p>Registration opens 1 September Deadline 1 October</p>

<p>Kven kan delta</p> <p>Master-/PhD-/forskere/vitenskapelig ansatte innmeldt ved UiB, Universitetet i Khartoum og andre offentlige eller private universiteter fra Sudan</p>	<p>Who may participate</p> <p>Master/PhD/researchers/academic staff enrolled at UiB, University of Khartoum and any other public or private University from Sudan</p>
<p>Krav til forkunnskaper</p> <p>Bachelor-/Mastergrad eller tilsvarende</p>	<p>Pre-requirements</p> <p>Bachelor/Master degree or equivalent of this</p>
<p>Program</p> <p>Kurset er planlagt som et 100 timer kurs – cca 15 dagers fulltidsstudium – en kombinasjon av videoforelesninger, nettbaserte diskusjoner basert på konkrete kasus (10- dager, 2 uker , 1 modul per dag), og selvstudium ved bruk av en opplæringsmanual vi har laget og anbefalt litteratur (cca 5dager, 1 uke). Dette er tilsvarende 4 ECTS</p>	<p>Program</p> <p>The course is planned as an 100-hour course - approximately 15-day full-time study - a combination of video lectures, online discussions based on concrete cases (10 days, 2 weeks, 1 module per day), and self-study using a training manual we have created and recommended literature (approximately 5 days, 1 week). This is equivalent to 4 ECTS credits.</p>
<p>Vurderingsform</p> <p>Skriftlig hjemmeeksamen</p>	<p>Form of assessment</p> <p>Written home exam</p>
<p>Undervisingsstad</p> <p>On line, ved bruk av MittUiB platform</p>	<p>Course location</p> <p>On line using MittUiB platform</p>
<p>Tilrådte forkunnskaper</p> <p>Bachelor-/Mastergrad eller tilsvarende</p>	<p>Recommended previous qualifications</p> <p>Bachelor/Master degree or equivalent of this</p>
<p>Utfyllende kursomtale</p> <p>See vedlagt Training manual vi har laget/bearbeidet</p>	<p>Supplementary course content</p> <p>See attached the Training manual we have compiled/created</p>
<p>Inngår i opplæringsdel</p> <p>Ja</p>	<p>Part of training component</p> <p>Yes</p>
<p>Litteratur</p> <p>1.Emanuel EJ, Wendler D, Grady C. What Makes Clinical Research Ethical JAMA. 2000;283(20):2701–2711. doi:10.1001/jama.283.20.2701</p> <p>2.Council for International Organizations of Medical Sciences (CIOMS): Ethical Guidelines for Biomedical Research Involving Human Subjects, World Health Organization, Geneva, Switzerland 2002.</p>	<p>Reading list</p> <p>1.Emanuel EJ, Wendler D, Grady C. What Makes Clinical Research Ethical JAMA. 2000;283(20):2701–2711. doi:10.1001/jama.283.20.2701</p> <p>2.Council for International Organizations of Medical Sciences (CIOMS): Ethical Guidelines for Biomedical Research Involving Human Subjects, World Health Organization, Geneva, Switzerland 2002.</p>

<p>3. <i>World Medical Association: WMA declaration of Helsinki, Adopted by the 18th World Medical Assembly, Helsinki, Finland, June 1964.</i></p> <p>4. <i>World Medical Association (2005): Medical Ethics Manual, The World Medical Association, B.P. 63, 01212 Ferney-Voltaire Cedex, France.</i></p>	<p>3. <i>World Medical Association: WMA declaration of Helsinki, Adopted by the 18th World Medical Assembly, Helsinki, Finland, June 1964.</i></p> <p>4. <i>World Medical Association (2005): Medical Ethics Manual, The World Medical Association, B.P. 63, 01212 Ferney-Voltaire Cedex, France.</i></p>
<p>Fagleg overlapp No</p>	<p>Course overlap no</p>
<p>Innleiarar Daniela Elena Costea, Shaza Abbas, Ragnhild Dybdhal</p>	<p>Lecturers Daniela Elena Costea, Shaza Abbas, Ragnhild Dybdhal</p>

Mal for forside til emnebeskrivingar ved UiB:

Emnebeskriving for

Kurs i forskningsetikk for forskarar (Namn på emnet, nynorsk)

Kurs i forskningsetikk for forskere (Navn på emnet,, bokmål)

Course in Research Ethics for Investigators (Name of the course, English)

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programutvalget:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av

.....

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Tentative schedule course RESET901

‘Course in Research Ethics for Investigators’

Modules:

1. Introduction to Research Ethics
2. Ethical review system
3. Risks and benefits
4. Informed consent
5. Ethics of data collection and management
6. Ethical issues in collab research
7. Social and cultural sensitivity
8. Ethics in humanitarian setting
9. Understanding vulnerability
10. Misconduct

Program:

15 days (10 days interactive teaching, 4 days self-study, 1 day examination)

Lecturers:

Shaza Abbas (SA), Ragnhild Dybdhal (RD), Daniela Elena Costea (DEC)

Day 1: Introduction to Research Ethics (module 1)

Time	Title	Lecturer	Presentation
0900-0930	Zoom meeting: Welcome and presentation of the course. Information of the course will also be available as a videolecture	SA, RD, DEC	Zoom meeting
0930-1000	What is Research?	SA	Videolecture
1000-1030	Research on Human Subjects	SA	Videolecture
1030-1100	Basic Ethical Principles	SA	Videolecture
1100-1130	Evolution of Research Guideline	SA	Videolecture
1130-1200	What makes Research Ethical?	SA	Videolecture
1200-1230	Presentation of case study	SA	Videolecture
1330-1600	Case study discussion and group discussion around the lectures of the day	SA, DEC	Zoom

Day 2: Ethical review system (module 2)

Time	Title	Lecturer	Presentation
0900-0930	Introduction of the ethical review system in general	SA, RD, DEC	Zoom meeting
0930-1000	National Health Research Ethics Committees (NHREC)	SA	Videolecture
1000-1030	Institutional and State Research Ethical Committees (RECs)	SA	Videolecture
1030-1100	Levels of Review	SA	Videolecture
1100-1130	The Ethical Review Process	SA	Videolecture
1130-1200	Specifics of the ethical review in Sudan	SA	Videolecture
1200-1230	Presentation of case study	SA	Videolecture
1330-1600	Case study discussion and group discussion around the lectures of the day	SA, DEC	Zoom

Day 3: Risks and benefits (module 3)

Time	Title	Lecturer	Presentation
0900-0930	Introduction to risks and benefits	SA	Zoom meeting
0930-1000	Risks	SA	Videolecture
1000-1030	What is minimal risk?	SA	Videolecture
1030-1100	Benefits	SA	Videolecture
1100-1200	Favourable risk-benefit ratio	SA	Videolecture
1200-1230	Presentation of case study	SA	Videolecture
1330-1600	Case study discussion and group discussion around the lectures of the day	SA, DEC	Zoom

Day 4: Self-study – study and reflections on cases and literature**Day 5: The informed consent process (module 4)**

Time	Title	Lecturer	Presentation
0900-0930	Elements of informed consent Obtaining informed consent	SA	Videolecture
0930-1000	Special protection for vulnerable groups	SA	Videolecture
1000-1030	Research involving children Waiver of parental permission	SA	Videolecture
1030-1100	Research involving women	SA	Videolecture
1100-1130	Modifications and waivers of informed consent. Cultural considerations	SA	Videolecture
1130-1200	Checklist of informed consent	SA	Videolecture
1200-1230	Presentation of case study	SA	Videolecture
1330-1600	Case study discussion and group discussion around the lectures of the day	SA, DEC	Zoom

Day 6: Ethics of data collection and management (module 5)

Time	Title	Lecturer	Presentation
0900-0930	Integrity in Data Collection	DEC	Zoom meeting
0930-1000	Responsible Data Management Practices	DEC	Videolecture
1000-1030	Ethical Issues Related to Data Security	DEC	Videolecture
1030-1100	Ethical Issues related to Data Sharing, Data Breach Response	DEC	Videolecture
1100-1200	Ethical Issues Related to Transparency and Accountability of Research Data	DEC	Videolecture
1200-1230	Presentation of case study	DEC	Videolecture
1330-1600	Case study discussion and group discussion around the lectures of the day	DEC	Zoom

Day 7: Ethical Issues in Collaborative Research (module 6)

Time	Title	Lecturer	Presentation
0900-0930	Introduction to collaborative research and conflict of interests	DEC, RD	Zoom meeting
0930-1000	Key Aspects of Collaborative Research Ethics	DEC	Videolecture
1000-1030	Ethical Issues in Team-Based Research	DEC	Videolecture
1030-1100	Recognize Ways of Addressing Conflicts of Interest	DEC	Videolecture
1100-1200	Recognize International and Cultural Considerations in Research	DEC	Videolecture
1200-1230	Presentation of case study	DEC	Videolecture
1330-1600	Case study discussion and group discussion around the lectures of the day	DEC, RD	Zoom

Day 8: Self-study – study and reflections on cases and literature**Day 9: Social and Cultural Sensitivity (module 7)**

Time	Title	Lecturer	Presentation
0900-1000	Research in a global perspective	RD	Zoom meeting
1000-1030	Principles of Research ethics as universal	RD	Videolecture
1030-1100	Respect for cultural context and local customs	RD	Videolecture
1100-1200	Criticism of conventional or universal research principles	RD	Videolecture
1200-1230	Presentation of case study	RD	Videolecture
1330-1600	Case study discussion and group discussion around the lectures of the day	RD, DEC	Zoom

Day 10: Ethical Dilemmas of Research in Humanitarian (module 8)

Time	Title	Lecturer	Presentation
0900-1000	Humanitarian settings: Context, Power Differences and Vulnerability	RD	Zoom meeting
1000-1030	Children	RD	Videolecture
1030-1100	Priorities	RD	Videolecture
1100-1200	When should research not be done	RD	Videolecture
1200-1230	Presentation of case study	RD	Videolecture
1330-1600	Case study discussion and group discussion around the lectures of the day	RD	Zoom

Day 11: Understanding vulnerability (module 9)

Time	Title	Lecturer	Presentation
0900-0930	Vulnerability of Research Subjects	SA	Videolecture
0930-1000	Special protection for vulnerable groups	SA	Videolecture
1000-1030	Exploitation	SA	Videolecture
1030-1100	Coercion	SA	Videolecture
1100-1130	Undue inducement	SA	Videolecture
1130-1200		SA	Videolecture
1200-1230	Presentation of case study	SA	Videolecture
1330-1600	Case study discussion and group discussion around the lectures of the day	SA, DEC	Zoom

Day 12: Self-study – study and reflections on cases and literature**Day 13: Misconduct (module 10)**

Time	Title	Lecturer	Presentation
0900-0930	Research Misconduct	SA	Videolecture
0930-1000	Questionable research practices	SA	Videolecture
1000-1030	Authorship	SA	Videolecture
1030-1100	Non-authorship contributions	SA	Videolecture
1100-1130	Famous research misconduct cases	SA	Videolecture
1130-1200	Contracts of collaboration and authorship	SA	Videolecture
1200-1230	Presentation of case study	SA	Videolecture
1330-1600	Case study discussion and group discussion around the lectures of the day	SA, DEC	Zoom

Day 14: Question time + Self-study – study and reflections on cases and literature

Time	Title	Lecturer	Presentation
0900-1100	Questions and concluding discussions before exam	SA, RD, DEC	Zoom

Day 15: Home examination

DET MEDISINSKE FAKULTET
PROGRAMUTVALGET FOR FORSKERUTDANNING
MØTE 12.06.2024

SAK 16/24

Forslag til møtedatoer for PFU-møter høsten 2024

Hva saken gjelder

Forslag til møtedatoer for PFU-møter høsten 2024.

- 04.09.2024, kl. 14.00 - 15.30.
- 23.10.2024, kl. 14.00 - 15.30.
- 20.11.2024, kl. 14.00 - 15.30.

Forslag til vedtak

PFU godkjenner møtedatoer for høsten 2024 med de endringene som kom frem i møtet.

HEOM/06/24